Sonkajärven kunnan oikaisuvaatimus

Kunnanhallitus 23.11.2026 § 225
426/00.04.01/2026

Valmistelija: Talous- ja hallintojohtaja

Oikaisuvaatimus kohdistuu Pohjois-Savon hyvinvointialueen aluehallituksen päätökseen § 377, Iisalmen ja Varkauden päivystyksen toiminnan muutokset 1.1.2027 alkaen, Ahall 9.11.2026 § 377, 5058/06.00.00/2025. Asia on ratkaistu 17.11.2026 pidetyssä jatkokokouksessa.

Sonkajärven kunta vaatii, että Pohjois-Savon hyvinvointialueen aluehallituksen § 377 tekemä päätös Iisalmen ja Varkauden päivystyksen toiminnan muutoksista 1.1.2027 alkaen kumotaan ja asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi siten, että palveluverkon muutosta koskeva asia saatetaan aluevaltuuston päätettäväksi.

Sonkajärven kunta vaatii lisäksi, että aluehallituksen § 377 päätöstä ei panna täytäntöön ennen oikaisuvaatimuksen ratkaisemista. Päätöksen täytäntöönpano ennen oikaisuvaatimuksen ratkaisemista voisi käytännössä vaikeuttaa tai estää asian ratkaisemisen myöhemmin toisin ja siten tehdä oikaisuvaatimuksen käsittelystä tosiasiallisesti merkityksettömän.

Perustelut:

Sonkajärven kunta katsoo ensisijaisesti, että aluehallituksen § 377 päätös on syntynyt toimivallan ylityksen seurauksena. Päivystyksen muuttaminen kiirevastaanotoksi merkitsee palveluverkon olennaista muutosta, josta päättäminen kuuluu Pohjois-Savon hyvinvointialueen hallintosäännön perusteella aluevaltuustolle. Yleisten palveluiden lautakunnalla ei ole ollut toimivaltaa tehdä asiassa lopullista päätöstä, eikä aluehallituksen käyttämä otto-oikeus ole voinut siirtää sille aluevaltuustolle kuuluvaa päätösvaltaa.

Lisäksi asian valmistelu on ollut puutteellista erityisesti
- kiireellisen hoidon järjestämisen,
- Sonkajärveen ja muuhun Ylä-Savoon kohdistuvien alueellisten vaikutusten,
- palvelujen tosiasiallisen saavutettavuuden,
- ensihoidon ja Kuopion yliopistollisen sairaalan kuormituksen,
- muiden sairaalapalvelujen muutosten yhteisvaikutusten,
- vaihtoehtoisten toimintamallien,
- kokonaiskustannusten,
- alueellisen varautumisen ja palvelujen jatkuvuuden sekä
- aluevaltuuston hyväksymän palvelustrategian mukaisten palveluverkon suunnittelu-, vaikutustenarviointi- ja vuorovaikutusperiaatteiden toteutumisen

osalta.

Sonkajärven kunta katsoo, ettei asian valmistelu näiltä osin täytä hallintolain 31 §:ssä asetettua asian riittävän ja asianmukaisen selvittämisen vaatimusta.

Iisalmen päivystyspalvelujen muutos ei koske ainoastaan Iisalmen kaupungin palveluja. Iisalmi toimii Ylä-Savon alueellisena palvelukeskuksena, ja ratkaisu vaikuttaa välittömästi myös Sonkajärven

asukkaiden hoitoon pääsyyn, hoitomatkoihin, ensihoidon käyttöön ja kiireellisen hoidon tosiasialliseen saavutettavuuteen.

Sonkajärven maantieteellinen sijainti, pitkät etäisyydet ja rajalliset joukkoliikenneyhteydet korostavat tarvetta selvittää päätöksen vaikutukset ennen palvelumuutoksen toteuttamista. Palvelujen muodollinen saatavuus Kuopiossa ei yksin turvaa Sonkajärven asukkaiden tosiasiallista mahdollisuutta saada oikea-aikaista kiireellistä hoitoa.

Päätöksentekomenettelyn dokumentointiin liittyy lisäksi useita olennaisia epäselvyyksiä ja keskenään ristiriitaisia pöytäkirjamerkintöjä. Aluehallitus päätti § 371:ssä toimitetussa äänestyksessä jatkaa asian käsittelyä 9.11.2026 pidetyssä kokouksessa, mutta pöytäkirjan seuraavan merkinnän mukaan asian käsittelyä jatkettiin vasta seuraavassa kokouksessa. Pöytäkirjasta ei ilmene, mihin äänestyksen tuloksesta poikkeava menettely perustui. Lisäksi § 377:n toisessa äänestyksessä pöytäkirjaan merkityt äänimäärät ja henkilökohtainen äänestysluettelo ovat keskenään ristiriidassa. Edelleen § 377:n osalta pöytäkirjan tarkastamista ei voida todentaa asiakirjasta, koska pöytäkirjaan merkitty tarkastuspäivä 11.11.2026 edeltää asian käsittelyä ja päätöksentekoa 17.11.2026 eikä pöytäkirjasta ilmene muuta § 377:ää koskevaa tarkastusmerkintää.

Edellä esitetyillä perusteilla Sonkajärven kunta vaatii aluehallituksen § 377 päätöksen kumoamista ja asian palauttamista uudelleen valmisteltavaksi siten, että palveluverkon muutosta koskeva asia saatetaan aluevaltuuston päätettäväksi.

Oikaisuvaatimus on liitteenä.

Päätösesitys

Kunnanjohtaja
Kunnanhallitus päättää tehdä liitteen mukaisen oikaisuvaatimuksen Pohjois-Savon hyvinvointialueen aluehallituksen päätöksestä § 377, Iisalmen ja Varkauden päivystyksen toiminnan muutokset

Päätös

Kunnanhallitus:
Kunnanhallitus yksimielisesti päätti tehdä liitteen mukaisen oikaisuvaatimuksen Pohjois-Savon hyvinvointialueen aluehallituksen päätöksestä § 377, Iisalmen ja Varkauden päivystyksen toiminnan muutokset.

_____